

NVE ved Mathieu Groussard
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

**Merknader til konsesjonssøknad fra Hafslund Nett AS angående jordkabling på 47 kV Korsvoll-Tonsen, sammen med søknad om ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse.
Saksnummer i NVE: 200603146**

Denne saken som dreier seg om hvilken del av og hvor lang del av en strekning på ca. 1700 m av en 47 kV høyspentlinje som skal jordkables, samt hvor de aktuelle jordkablene skal legges. Dette vil for en organisasjon som NVE fremstå som en liten sak. Allikevel håper man på at NVE behandler denne konsesjonssaken like omhyggelig og nøye i forhold til eksisterende lover og regler, som NVE ville gjøre med større saker.

Blant sine oppgaver har NVE ansvar for å følge opp energiloven.
I energilovens § 1-2. (*Formål*) står det:

”Loven skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt.”

Forskriften til energilovens § 2-2. Tildeling av konsesjon sier:

”Tildeling av konsesjoner etter energiloven skal skje på grunnlag av objektive, transparente og ikke-diskriminerende kriterier.”

Når det gjelder kriterier ved konsesjoner for høyspenttraseer, er det ingen faste grenser ut over at det utløses utredningsplikt dersom boliger med mer utsettes for gjennomsnitts magnetfelt på over 0,4 mikroTesla, samt dosebegrensning på 100 mikroTesla for eksponering av vanlig befolkning samt 500 mikroTesla for eksponering av yrkesbefolkning.

I ”Forvaltningsstrategi om magnetfelt og helse ved høyspentanlegg” sies det i punkt 8.5 Flere hensyn ved planbeslutninger:

”En avgjørelse om en konkret avstand mellom bygg og høyspentanlegg vil bygge på en lang rekke hensyn som estetikk, bekymring, kostnader, ulemper ved andre løsninger etc. i tillegg til magnetfelteksponering. Disse hensyn skal ivaretas av beslutningstaker i den enkelte sak, ut fra et samlet skjønn.”

På andre steder nevnes det at det for eksempel ved valg av trase må gjøres avveininger mellom ulempene for beboerne ved de alternative traseene.

Det nevnes forhold som helsemessige hensyn, økonomiske hensyn (dvs. kostnadene av forskjellige løsninger), visuelle hensyn, om grunn blir bundet opp pga. nærhet til høyspenttraseer med mer.

Det går igjen at konsesjonssaker skal avgjøres ved at man veier ulike hensyn og ulike interesser i den enkelte sak opp mot hverandre.

De grunnleggende innsigelsene mot denne konsesjonssøknaden er at det ikke er utredet og/eller fremlagt de opplysningene som er nødvendige for å gjøre en slik vurdering hvor forskjellige hensyn veies opp mot hverandre, at det ikke er tatt hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt, videre at selve konsesjonssøknaden har basert seg på en utvelgelsesprosess som har ekskludert ovennevnte kriterier.

Valget av trase som omsøkes kablet er også fremkommet på en måte som strider mot forskriftens krav om objektive og transparente kriterier.

Følgende punkter konkretiserer disse innvendingene nærmere:

1. KRAV OM FORNYET GJENNOMGANG AV HVILKEN DEL AV TRASEEN PÅ HØYSPENTLINJEN 47 KV TONSEN-KORSVOLD SOM SKAL OMSØKES LAGT I JORDKABEL I FORBINDELSE MED UTBYGGING AV GREFSENKOLLVEIEN 14.
2. MERKNAD OM SAKSGANGENS FORHOLD TIL KORRUPSJON.
3. KRAV OM FORNYET MAGNETFELTBeregning.
4. - BESTRIDELSE AV KRAV OM EKSPORPRIASJON AV GRUNN FRA GREFSEN TERRASSEHUS ETTER OREIGNINGSLOVENS § 2.
- BESTRIDELSE AV KRAV ETTER OREIGNINGSLOVENS § 25 OM SAMTYKKE TIL AT EKSPROPRIASJONSINNGREP BLIR SATT I VERK FØR DET FORELIGGER RETTSKRAFTIG SKJØNN.
5. PROTEST MOT UNØDVENDIG MAGNETFELTEKSPONERING AV BARNEHAGER.

Gjennomgang av de enkelte punkter:

1. KRAV OM FORNYET GJENNOMGANG AV HVILKEN DEL AV TRASEEN PÅ HØYSPENTLINJEN 47 KV TONSEN-KORSVOLD SOM SKAL OMSØKES LAGT I JORDKABEL I FORBINDELSE MED UTBYGGING AV GREFSENKOLLVEIEN 14.

Historikk:

Tomten Grefsenkollveien 14 i Oslo har vært eiet av Oslo Vei AS.

Tomten var regulert som Spesialområde – tomt for kommunalteknisk virksomhet vedtatt 16.10.1980, og fareområde – trasé for 45 kV luftkabel vedtatt 08.11.1972.

Selve luftspennet er anlagt på 1920-tallet.

Høyspenttraseen går for tiden over den angjeldende tomten.

Traseen er en del av Høyspentstrekket 47 kV Tonsen – Korsvoll, med konsesjon på 2 linjer a 1400A.

UB Eiendomsutvikling AS som eies av Backe Prosjekt og USBL, kjøpte eiendommen av Oslo Vei AS for å bygge den ut til boliger.

(Kilde: Forslagsstillers saksfremstilling, Regulerings sak i Plan- og Bygningsetaten, Oslo Kommune for Grefsenkollveien 14 i 2006, s.3)

Det er en forutsetning at høyspentlinjen over eiendommen legges om for at området skal kunne utnyttes til utbyggingsformål.

Backegruppen står som utøver, med Spor Arkitekter som rådgivere.

Spor Arkitekter sto som forslagsstiller da reguleringsplanen med søknad om omregulering til boligformål sammen med godkjenning av aktuelle utbyggingsplaner ble lagt frem for Plan- og bygningsetaten, Oslo Kommune i Oslo i 2006.

Forslagsstillers saksfremstilling opplyser:

”Selger, (Oslo Vei) har forpliktet seg til å fjerne kablene. Linjen forutsettes lagt i jordkabler utenom eiendommen.” (Kilde: Forslagsstillers saksfremstilling, Regulerings sak i Plan- og Bygningsetaten, Oslo Kommune for Grefsenkollveien 14 i 2006, s 4)

Det opplyses også:

”Det går en høyspentlinje over området. Denne må legges om dersom området skal kunne utnyttes til utbyggingsformål. I kjøpekontrakten er det inntatt bestemmelser om at selger skal bekoste slik omlegging.” (Kilde: Forslagsstillers saksfremstilling, Regulerings sak i Plan- og Bygningsetaten, Oslo Kommune for Grefsenkollveien 14 i 2006, s.11)

Netteier, Hafslund Nett har som krav at når en del av strekket først skal legges som kabel, må den minst utgjøre 1 km.

Kjøpesummen for tomten var 25 mill, som er full markedspris for en boligtomt av denne størrelsen i dette området.

Verdien av tomten pr. i dag er markedsverdi for boligtomt, fratrukket de utgiftene som må til for å klargjøre den for boligformål.

I og med at det er betalt full markedspris for boligtomt, må finansieringen av jordkablingen i praksis ansees som betalt av UB Eiendomsutvikling gjennom kjøpesummen for tomten.

Til sammen gjør de ovennevnte forhold at jordkabling av den obligatoriske 1 km. er fullfinansiert ved kjøpesummen betalt til Oslo Vei, som på sin side er kontraktfestet forpliktet til å utføre og bekoste dette.

Det finnes flere alternative valg av hvilket område av luftkabelen som skal legges om til jordkabel.

Selve omreguleringen av tomten Grefsenkollveien 14 krever at strekningen mellom M9 og M10 blir kablet.

I og med at 1 km. skal legges ned, var det ca. 800 m i begge retninger som kunne være aktuelle å grave ned.

800 m mot vest ville krysset Grefsenveien. Å krysse Grefsenveien er så pass komplisert og kostnadkrevende at man valgte å holde seg øst for denne og avslutte ved M6 ved Sverre Enevolds Plass.

Mot øst var i utgangspunktet M 13 ved Mons Søviks plass aktuell, men ut fra tekniske krav satt av Hafslund nett ble M 14 valgt til slutt.

Aktuell strekning ble dermed M 14 til M 6, på til sammen noe over 1700 m.

Som nevnt var kablingen av 1 km høyspenttrase allerede fullfinansiert via betalingen for tomten til Oslo Vei AS.

Oslo Vei AS valgte allikevel å starte en budkonkurranse mellom beboerne langs traseen for å avgjøre hvilken del av angjeldende trase som skal legges i jordkabel, ved at de vil legge i kabel den delen hvor de ble tilbudt størst pengebidrag fra berørte beboere.

I samtale med journalist uttaler representant for Oslo Vei: ”vi har ingen myndighet til å tvinge folk til å bli med på dette. Men alternativet blir jo å fortsette å bo under høyspentledninger med eventuell strålefare” (Kilde: Nordre Aker Budstikke: ”Betaling eller stråling” 26.01.2006)

En slik uttalelse er egnet til å øke frykten i befolkningen for høyspentlinjer, og kanskje også til å øke betalingsviljen for å slippe nærhet til høyspentlinje.

Oslo Vei AS unnlot å innhente opplysninger om og utføre vurderinger av forhold som:

- Antall husstander/personer som ville få reduserte magnetfelt ved de alternative valgene for kabling,
- Hvilken del som vil gi estetisk bedring for flest husstander/personer,
- Om spesielt sårbare områder som for eksempel barnehager var berørte,
- Hvilken del som i seg selv ville være billigst, og eventuelt hva prisforskjellen ville vært.

Beboerne gikk sammen og dannet Beboerinitiativet. Dette gikk inn for at Oslo Vei skulle betale sin 1 km, men at hele strekningen skulle legges i jordkabel. Beboerinitiativet arbeidet for å få dette igjennom, samt å få finansiert kablingen av den delen som gikk ut over Oslo Vei's 1 km.

Imidlertid valgte en gruppe fra Beboeraksjonen, dvs. Akebakken Borettslag samt beboere på Lofthussiden, allikevel å by på å få lagt kilometeren slik at det dekket deres område.

Akebakken Borettslag er tilknyttet USBL. USBL er en av eierne til UB Eiendomsutvikling som har kjøpt Grefsenkollveien 14.

Styret i Akebakken Borettslag inngikk en avtale med Oslo Vei om kabling av høyspentledningen som gikk forbi dem, som innebar at borettslaget skal betale Oslo Vei kr.

1.700 000,-, hvorav kr. 400 000 dekkes av tilskudd fra USBL. (Kilde: Akebakken Borettslag, Styret Informerer nr.2 – juni 2006).

Størrelse på bidraget fra beboere på Lofthus er ikke kjent.

Dette betyr at Oslo Vei AS solgte sin beslutning om hvilken del av traseen som skulle kables, og dette salget er den eneste begrunnelsen for Oslo Vei AS sitt valg av kablet område langs traseen.

Også i foreliggende konsesjonssøknad er pengebudet til Oslo Vei AS det eneste argumentet for utvelgelse av strekning som skal kables.

Beboere langs traseen fra M 9 ved Grefsenkollveien 12 til M 6 ved Sverre Enevolds plass, en strekning på ca. 500 m, ønsket å fortsette arbeidet med å få lagt resten av traseen som jordkabel, og dannet Den nye arbeidsgruppen for nedgraving av høyspentledningen.

Hafslund Nett gav et pålegg om å knytte konsesjonssøknaden for en forlenget kabling opp mot Oslo Vei sin søknad. Beboerne står dermed i en avhengighetsposisjon i forhold til Oslo Vei.

Det ble innhentet anbud for nedgraving fra entreprenør anbefalt av Hafslund Nett. Kabel til en forlenget nedgraving var med som en opsjon i forespørsel som Oslo Vei sendte til kabelleverandører.

Det ble utført et betydelig arbeide fra Arbeidsgruppen i å innhente midler til kablingen av denne reststrekningen.

Ved avslutningen av dette arbeidet stilte imidlertid Oslo Vei AS som betingelse at de selv skulle få utføre arbeidet, og fremla et skriftlig krav som utgjorde mer enn 3 millioner mer enn anbudet gruppen hadde fått av annen entreprenør.

Dette gjorde det umulig å oppnå noen løsning på dette tidspunktet.

Angående økonomiske forhold:

I og med at Oslo Vei AS sitt anbud på de gjenstående 500 m av traseen lå mer enn 3 mill over anbudet fra annen entreprenør, må man gå ut i fra at annen entreprenør også vil kunne utføre Oslo Vei AS "sin" 1 km rimeligere enn Oslo Vei AS selv.

Oslo Vei AS velger imidlertid selv å stå for dette arbeidet.

Man må anta at de gjør dette fordi det er mest lønnsomt for dem, og det betyr at dette arbeidet representerer en tilleggsinntjening for dem i prosjektet som helhet, som kommer i tillegg til gevinsten fra selve salget.

Mangl på nødvendige utredninger og innhenting av opplysninger i beslutningsprosessen:

Det henvises til innledningen som viser at det grunnleggende prinsippet for å ta beslutninger i den enkelte konsesjonssak, er å veie ulike hensyn og ulike interesser opp mot hverandre.

Videre skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt.

Statens Strålevern på sine sider om Forvaltning:

"Ved ... opprusting av eksisterende høyspentledninger skal man velge de alternativer som gir lavest mulig magnetfelt når dette kan forsvares i forhold til merkostnader eller andre ulemper av betydning."

NVE skriver selv på sin side Elektromagnetisk felt og helse:

„er det en anbefalt strategi inntil videre å velge løsninger med lavest mulig feltstyrke når dette kan gjøres uten merkostnad.

NVE skriver videre:

... bør en ved nye kraftledninger søke å unngå nærføring til boliger, barnehager, skoler m.v.”

For å kunne avveie forskjellige hensyn opp mot hverandre og velge et aktuelt alternativ, er det nødvendig med innhenting av opplysninger om og gjennomgang av de forhold som normalt skal vurderes i en slik sak, som f.eks:

- Hvordan best redusere magnetfeltet for flest personer?
- Er det områder hvor noen beboere er særlig utsatte?
- Hvordan sørge for at estetiske forbedringer kommer flest mulig beboere til nytte?
- Er det noen spesielt sårbare grupper som bør tas i betraktning som for eksempel barnehager?
- Lar det seg eventuelt gjøre å komme til en løsning som er akseptabel for alle de involverte?
- Hva er de reelle utgifter forbundet med forskjellige alternativer?

Når det gjelder kostnadene til forskjellige alternative områder for nedgraving og forskjellige traseløsninger, dreier dette seg om hva utføringen av disse alternativene reelt koster.

Tilleggsinntekten til Oslo Vei AS for salget av beslutning, vedrører ikke en reell kostnadvurdering av alternativet.

På dette grunnlaget kreves det en fornyet gjennomgang av hvilken del av traseen på høyspentlinjen 47 kV Tonsen-Korsvold som skal omsøkes lagt i jordkabel i forbindelse med utbygging av Grefsenkollveien 14, Oslo.

Også andre forhold peker i retning av at denne prosessen ikke er ferdig.

Byrådet i Oslo har bevilget i budsjettet for 2007 en pott på 3 mill. kroner som bidrag til å få lagt hele angjeldende strekning som jordkabel.

Det viser at man heller ikke på politisk nivå anser denne saken som ferdigbehandlet.

2. MERKNAD OM SAKSGANGENS FORHOLD TIL KORRUPSJON.

Korrupsjon er ikke lovlig etter Norsk lov. Det er fordi samfunnsmessige regler og interesser skal bli ivaretatt.

Korrupsjon er i praksis at enkeltpersoner eller bedrifter betaler bedrifter eller offentlige etater for å gjøre tingene på en måte som gavner dem, uavhengig av de lover og regler som gjelder i den aktuelle saken.

Oslo Vei AS har i denne saken så vidt man kan skjønne holdt seg innenfor Norsk lov. Imidlertid har saksgangen i praksis fungert på en liknende måte som en korrupsjonsprosess.

Oslo Vei AS, som er et selskap som er heleid av det offentlige, og som har som formål å tjene det offentlige, har i denne saken hatt en kontraktfestet oppgave å kable minst 1 km av en strekning på noe over 1700 m samt å betale for denne kablingen.

I stedet for å gjennomføre en utredning av hvordan dette kunne gjøres på en måte som var til det beste for dem som ble berørt av prosjektet, valgte man legge sin beslutning ut til salgs.

Den som ville og/eller kunne betale mest for valget, fikk en beslutning i sin favør.

På denne måten ble betalingsstørrelsen eneste kriterium for valg av hvor mye og hvilken del av den aktuelle høyspentledningen som skulle kables.

Det ble deretter inngått kontrakt med giverne av penger om dette.

Resultatet av denne prosessen er lagt som førende premiss inn i den videre saksbehandlingen som skal utføres av offentlige myndigheter.

Konsesjonssøknaden er utformet og sendt med netteier som formell søker, hvor valg av del som skal kables og hvor kabeltraseen skal gå kun har pengegave som begrunnelse.

Kun det trasevalget som fremkom etter salget av trasevalg er lagt frem i søknaden, og det er fullstendig utelatt alle samfunnsmessige vurderinger av hva som ville vært det mest gavnlige valget.

Oslo Vei AS har sannsynligvis lov til dette.

Men dersom den samme saken hadde vært sendt direkte til offentlig saksbehandling hvor den offentlige saksbehandleren skulle velge hvilken del som skulle kables og hvor traseen skulle gå, og saksbehandleren hadde satt til side alle kriterier til fordel for å velge løsning etter hvem som betalte ham mest, ville dette vært ulovlig korrupsjon.

For oss som er berørte av saken blir imidlertid konsekvensene nøyaktig de samme i de to tilfellene:

I begge tilfeller blir alle hensyn som skulle blitt tatt når det skal velges hvilken del av traseen som skal kables, lagt til side.

Beslutningen er til salgs, og hensynene som skulle avgjort saken blir erstattet med at valget blir truffet på grunnlag av en privat pengegave.

3. KRAV OM FORNYET MAGNETFELTBeregning.

Oslo Vei AS har leid inn firmaet Omega Elkraft AS til å foreta magnetfeltutregninger langs høyspentledning, jordkabler og endemast.

Hafslund Nett AS innehar også opplysninger om magnetfelt vedrørende høyspentledningene. Man finner det sannsynlig at Hafslund Nett AS også innehar den kompetanse og de ressurser som skal til for å fremskaffe opplysninger om magnetfelt for endemast og kabler.

Ved sammenlikning av Omega Elkrafts og Hafslund Nett's beregning av magnetfelt for angjeldende luftlinje, fremkommer det svært store forskjeller.

Man vil demonstrere dette ved å vise graf fra hhv. Omega Elkraft AS og Hafslund Nett AS.

Forts.neste side:

Graf fra Omega Elkraft AS:

Omega Elkrafts rapport er noe uoversiktlig, slik at det kreves en forklaring på hva grafen fremstiller.

På s. 3 i rapporten fremkommer det at utregningene gjelder 65 % av maksimal strømstyrke, og at traseen består av to linjer.

På s. 4 fremkommer det at maksimal strømbelastning er 1400 A.

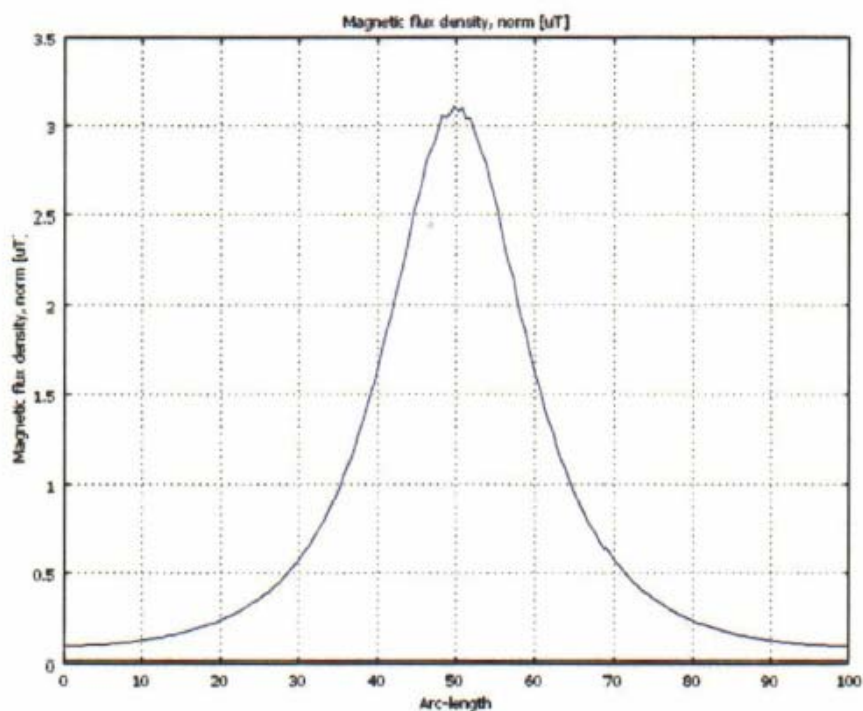
Man kan da selv regne ut at 65 % av 1400A er 910A.

På s.5 fremkommer det at det er utgått fra en gjennomsnittshøyde på ca. 12 m over bakken.

Ut i fra bildet på s.6 fremkommer det at "gjennomsnittshøyde" referer til gjennomsnittet for de tre linene i høyden, omtrent i nivå med midtre line.

Til sammen gir dette at grafen viser:

Magnetfelt 1 m over bakken for 2 x 910A, hvor midtre line er ca.12 m over bakken.

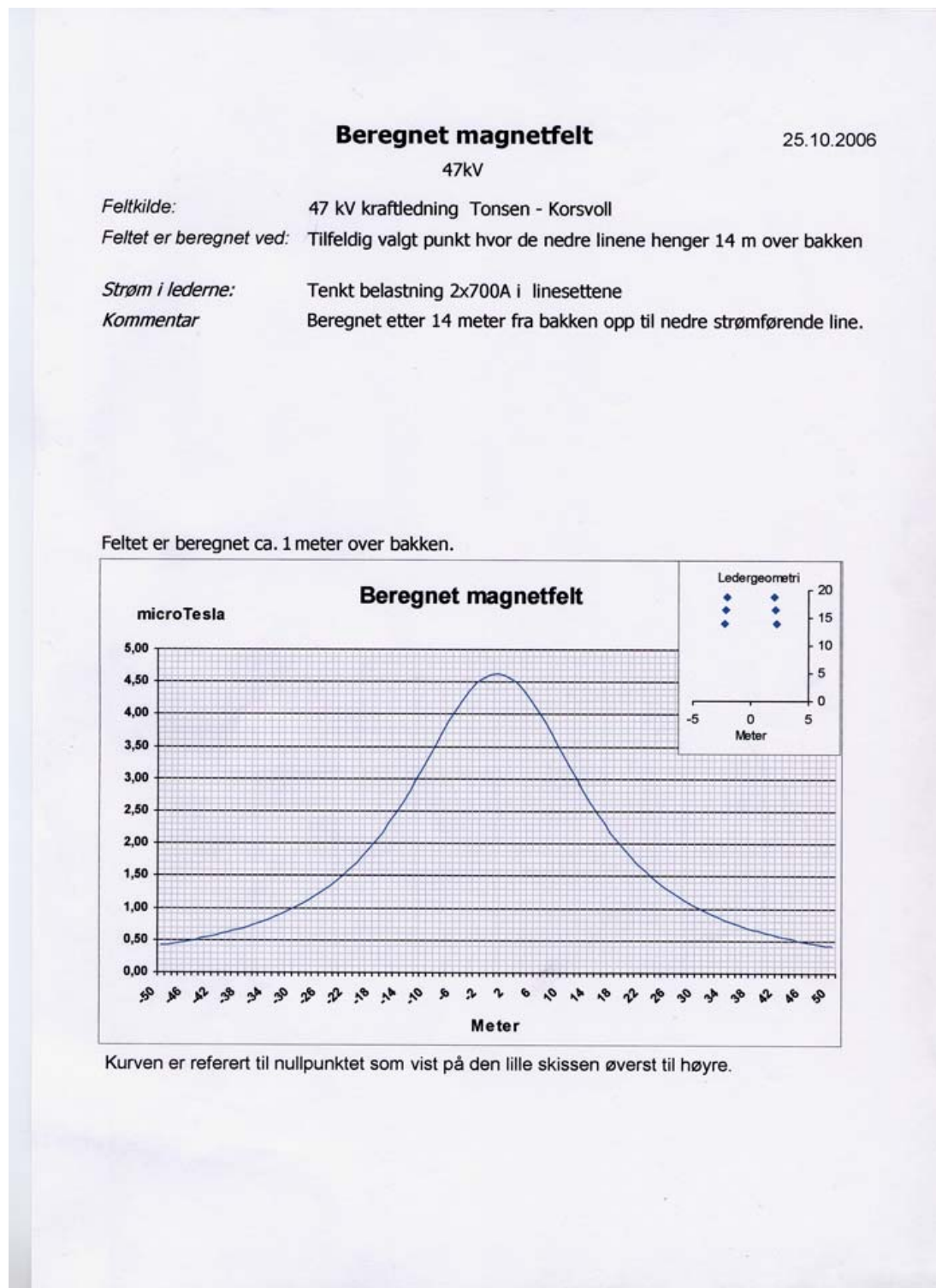
Figur 3 Kurven viser beregnet magnetfelt 1 meter over bakken i 100 meters bredde på tvers av traseen. Y-aksen viser magnetfelt i mikroTesla og X-aksen avstand på tvers av traseen.

Grafen viser dermed:

Ved strømstyrke 2 x 910 A og ca. 12 m opp til midtre line,
når man 0,4 mikroTesla ca. 24 meter ut fra midtpunktet mellom ledningene.

Graf fra Hafslund Nett AS:

Hafslund Nett AS, som er innehaver av denne høyspentledningen, regner med 14 m opp til nederste line, og har i dette eksempelet en strømstyrke på 2 x 700A.

Grafen viser dermed:

Ved strømstyrke 2 x 700 A og ca. 14 m opp til nederste line, **når man 0,4 mikroTesla ca. 48 meter ut fra midtpunktet mellom ledningene.**

Dette betyr at risikoområdet langs traseen beregnes som mer enn fordoblet ved Hafslund Netts beregninger sammenliknet med Omega Elkraft sine beregninger.

Med så store forskjeller er det nødvendig å få avklart hvor disse grenseverdiene faktisk befinner seg.

Uten dette kan man ikke vurdere hvordan nærliggende bebyggelse, deriblant barnehagene, blir berørt.

Også helsemyndighetene vil ikke ha muligheter for å utføre sine oppgaver i forhold til konsesjonssøknaden når det foreligger så store avvik.

4. BESTRIDELSE AV KRAV OM EKSPROPRIASJON AV GRUNN FRA GREFSEN TERRASSEHUS ETTER OREIGNINGSLOVENS § 2.

BESTRIDELSE AV KRAV ETTER OREIGNINGSLOVENS § 25 OM SAMTYKKE TIL AT EKSPROPRIASJONSSINNGREP BLIR SATT I VERK FØR DET FORELIGGER RETTSKRAFTIG SKJØNN.

Konsesjonssøknaden inneholder søknad om ekspropriasjon av grunn fra Grefsen Terrassehus, Grefsenkollveien 12, i medhold av Oreigningsloven av 23. oktober 1959 § 2 punkt 19, om tillatelse til ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for å bygge og drive de elektriske anleggene, herunder nødvendig grunn for all nødvendig adkomst og transport.

Det varsles også om at Hafslund Nett vil ettersende en søknad under henvisning til Oreigningslovens § 25 om at det fattes forhåndstiltredelse slik at anlegg kan påbegynnes før eventuelt skjønn er avholdt der hvor eventuelt en minnelig avtale ikke oppnås.

I Oreigningslovens § 2 heter det:

”Mot vederlat etter skjøn til den det råkar, kan oreigningsinngrep setjas i verk etter vedtak eller samtykke frå Kongen, så langt det trengst til eller for (min utheving):

...

19. Varmekraftverk, vindkraftverk, kraftliner, transformatorstasjonar og andre elektriske anlegg.

....

Vedtaket eller samtykke kan ikkje gjerast eller gjevast utan det må reknast med at inngrepet tvillaust er til meir gagn enn skade.”

Det er slik at **det både har vært, og er fortsatt fullt mulig, å få utført den jordkabling og fremføring av denne som er nødvendig for at ny reguleringsplan for Grefsenkollveien 14 skal kunne gjennomføres, uten at slik ekspropriasjon av grunn blir gjennomført.**

Loven presiserer klart at **forutsetningen for ekspropriasjon er at ”det trengst til eller for” ...”andre elektriske anlegg”.**

Det er ikke tilstrekkelig at ekspropriasjonen er ment til bruk for ”andre elektriske anlegg”, så lenge det faktisk er mulig å få til det samme elektriske anlegget uten ekspropriasjon.

I det det ekspropriasjon faktisk ikke ”trengst til eller for” å få gjennomført den jordkabling og fremføring av samme som er nødvendig for gjennomføring av den nye reguleringsplanen for Grefsenkollveien 14, er heller ikke det juridiske grunnlaget for slik ekspropriasjon til stede.

På dette grunnlaget hevder man at det ikke foreligger juridisk grunnlag for ansøkte ekspropriasjon, og bestrider kravet.

På samme grunnlag bestrider man det juridiske grunnlaget for en ettersendt søknad fra Hafslund Nett etter Oreigningslovens § 25 om at det fattes forhåndstiltredelse slik at anlegg kan påbegynnes før eventuelt skjønn er avholdt.

Når det ikke foreligger gyldig juridisk grunn for selve ekspropriasjonen, kan det heller ikke fattes slikt vedtak om forhåndstiltredelse.

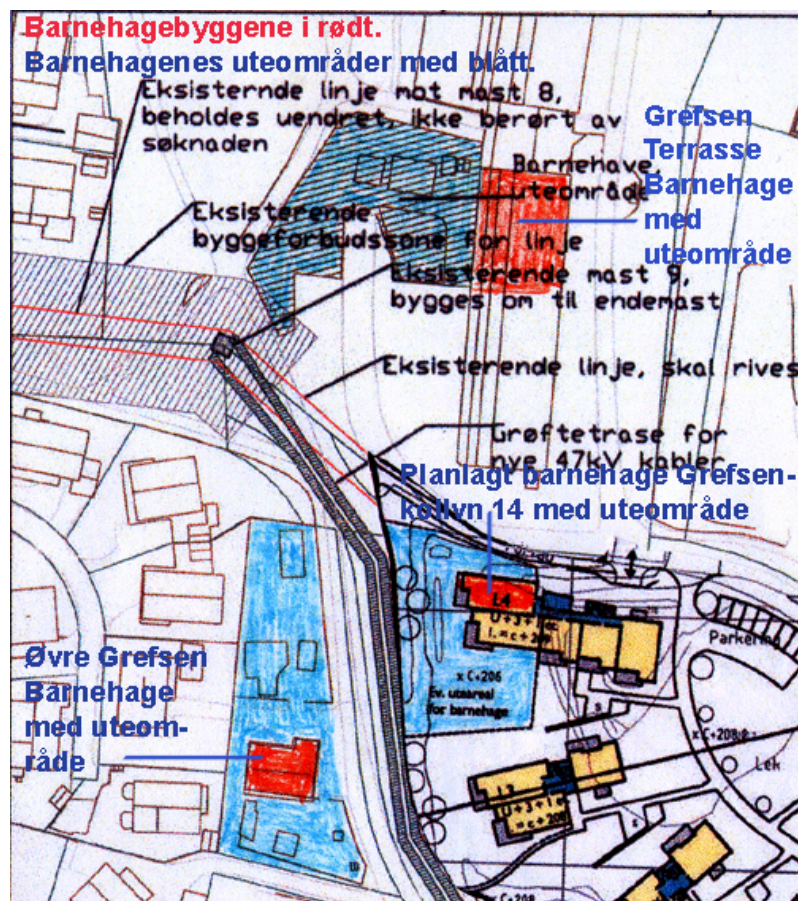

Nedenfor vises nærbilde av området rundt den planlagte endemasten.

Bildet viser at her ligger en barnehage til, Øvre Grefsen Barnehage, som ikke er med på tegningen til konsesjonsøknaden.

Bildet viser også at det er planlagt en tredje barnehage her, barnehagen til Grefsenkollveien 14.

(Kilde: Forslagsstillers saksfremstilling, Regulerings sak i Plan- og Bygningsetaten, Oslo Kommune for Grefsenkollveien 14 i 2006, s.24).

Man kan av dette se at konsesjonsøknaden ikke inneholder nødvendige opplysninger.

Det viser videre at det i den valgte løsningen vil høyspentledningen bestå svært nær i alle fall to barnehager, kanskje tre.

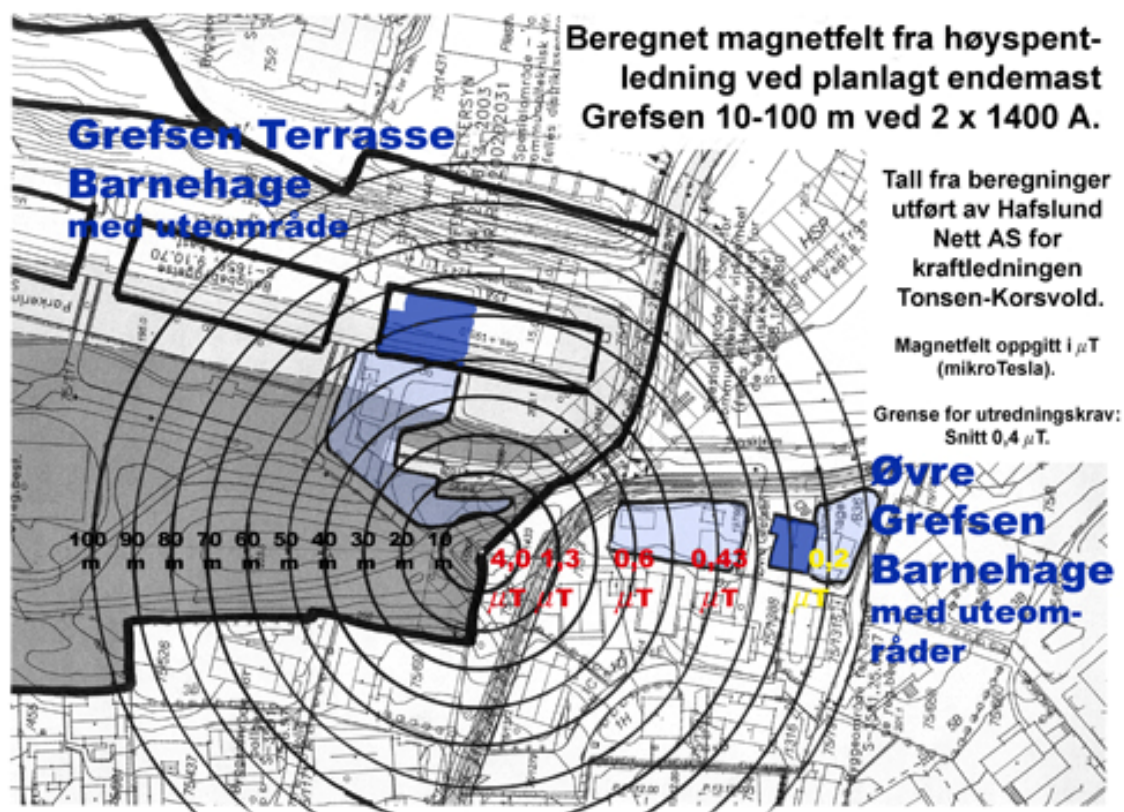
Løsningen det er søkt om, den dårligst mulige man kunne velge vedrørende magnetfelteksponering av barnehager når man først skal utføre en jordkabling som berører denne strekningen.

Den valgte løsningen innebærer opprettholdelse av en gjennomsnittlig eksponisjon på over 0,4 mikroTesla for deler av Grefsen Terrasse Barnehage, og muligens også for deler av Øvre Grefsen Barnehage.

Setter inn bilde som viser avstanden i meter fra planlagt endemast til hhv. Grefsen Terrasse Barnehage og Øvre Grefsen Barnehage, og som dermed demonstrerer hvor små avstandene er her.

Bildet viser også feltstyrken fra høyspentledningen som går fra masten, ved maksimal strømstyrke, etter Hafslunds beregninger.

Disse feltstyrkene gjelder altså bare rett til siden for høyspentledningen.

I rapporten "Forvaltningsstrategi om magnetfelt og helse ved høyspentanlegg" står det blant annet:

"I saker vedrørende skoler og barnehager skal det blant annet tas hensyn til risikofaktorer i miljøet. I valg situasjoner bør nærhet til høyspentledninger unngås. Der det er mulig bør en velge en noe større avstand enn de minstegrenser som er fastsatt i DSB's sikkerhetsforskrift."

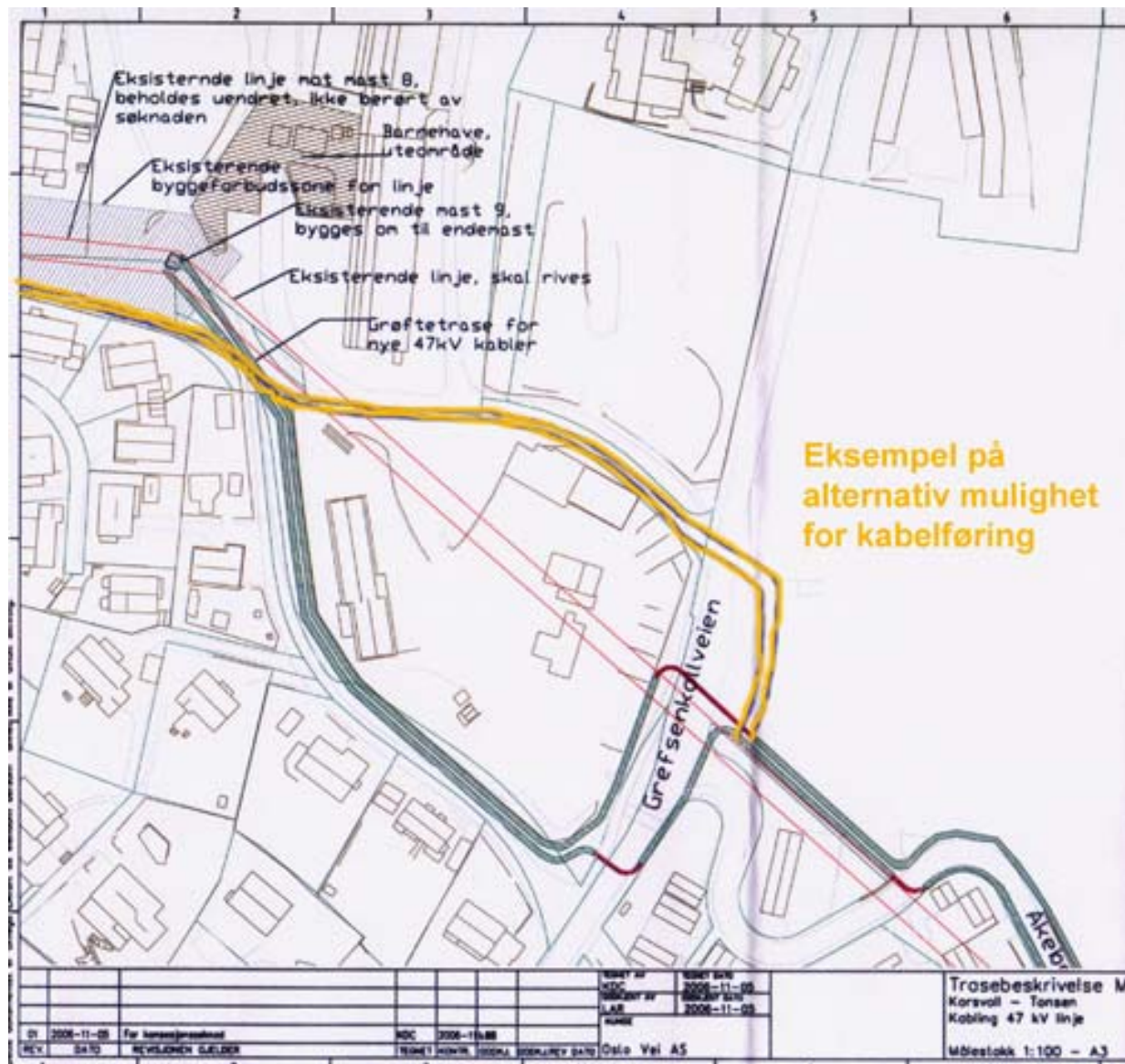
Også NVE selv sier på sine sider "Elektromagnetisk felt og helse":

"På den annen side bør en ved nye kraftledninger søke å unngå nærføring til boliger, barnehager, skoler mv."

Det faktisk er mulig å eliminere denne magnetfelteksponeringen på over 0,4 mikroTesla av barnehagene ved en mer fornuftig løsning på hvilken del av traseen som skal kables.

Setter inn et **illustrerende eksempel på annen kabelføring enn i konsesjonssøknaden**, for å vise at det finnes andre muligheter enn det som fremkommer i søknaden.

Her fortsetter jordkablingen videre mot mast 8:

Ved kabelføring som i dette eksempelet vil man oppnå:

1. Fremføring av høyspenttrase er fortsatt fullt mulig.
2. Oslo Vei AS kan fremdeles gjennomføre sine forpliktelser i forbindelse med omreguleringen av Grefsenkollveien 14 til boligformål, inkludert å oppfylle sin kontraktfestede betingelse om at jordkabelen skal føres utenom Grefsenkollveien 14.
3. Man fjerner en endemast med bestående høyspentledninger som er nær to barnehager.
4. Man reduserer lengden jordkabel som er i tett tilknytning til to barnehagers uteområder.
5. Det er ikke nødvendig med ekspropriasjon av eiendom fra Grefsenkollveien 12.

For øvrig har Grefsen Terrasse Barnehage vært her i snart 30 år. Den ble anlagt på 70-tallet, hvor man ikke hadde samme kunnskaper som nå om mulige skadevirkninger av nærhet til høyspentanlegg.

Foreldre, eiere og barnehagens administrasjon ble imidlertid etter hvert engstelige for eventuelle skadevirkninger.

Grefsen Terrassehus fikk derfor utført magnetfeltmålinger for å avklare om det var noen skadelig påvirkning.

Disse magnetfeltmålingene viste normale nivåer for det magnetiske feltet i barnehagen, noe som beroliget både eiere, barnehagens administrasjon og foreldrene.

Siden har spørsmålet om magnetfelteksponering gjentatte ganger kommet opp, men man har latt seg berolige av de tidligere utførte målingene.

Først i 2006 har vi fått opplysninger om at traseen i perioder ligger bare med spenning og uten strøm, og at måling i en slik periode trolig er forklaringen på hvorfor måleresultatene ikke viste forhøyede magnetfeltverdier.

I forbindelse med aktuelle sak har man fått kunnskap om at barnehagen allikevel er utsatt for magnetfelt med potensielt skadelig virkning.

Det protesteres mot at man planlegger å ha endemast plassert så nær barnehagene, noe som vil opprettholde gjennomsnittlig magnetfelt-eksponering på over 0,4 mikroTesla for en, kanskje to barnehager.

Det er fullt mulig å komme frem til en løsning som eliminerer potensielt skadelige magnetfelt for barnehagene.

Oslo 27. januar 2007

Anita Baklund, berørt eier
Grefsenkollveien 12 A
0490 Oslo